

СТАНОВИЩЕ

От проф. д-р Димитричка Близнакова, д.м.
Директор на Медицински колеж – Варна
Член на научното жури съгласно Заповед № Р-109-393/15.11.2017 г.
на Ректора на Медицински университет- Варна

Относно: Конкурс за заемане на академична длъжност „Доцент” в област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1. Медицина, по научна специалност „Социална медицина и здравен мениджмънт“ за нуждите на Медицински колеж- Варна, УС „Инспектор по общественото здраве”, обявен в ДВ бр. 77/26.09.2017 г.

Със Заповед № Р-109-457/22.12.2017 г. на Ректора на МУ – Варна съм определена да изготвя становище като член на научното жури.

В обявения конкурс участва един кандидат- д-р **Цветелина Христова Търпоманова, д.м.** Кандидатът е представил всички необходими документи, съответстващи на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за приложението му и Правилника за развитието на академичния състав в МУ – Варна.

Кратки биографични данни и кариерно развитие на кандидата.

Д-р Цветелина Търпоманова завършва Медицински университет – Варна през 1994 г. През 2001 г. придобива специалност „Психиатрия“, през 2003 г. – „Здравен мениджмънт“ в ИУ- Варна, а през 2007 г.- магистърска степен по „Здравен мениджмънт“ в МУ- Варна. През 2012 г., след успешна защита на дисертационния си труд „Развитие на системата за лечение на зависимости – създаване и управление на структури в Община Варна“, тя придобива образователната и научна степен „доктор“ по научната специалност „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията“.

Трудовият си стаж започва през 1994 г., като от 1995 г. е специализант в Катедра „Психиатрия и медицинска психология“ – МУ- Варна. Работи като началник на Наркологично отделение в ДПБ – Карвуна, а от 2003 г. е управител на общинското лечебно заведение „АГП СМП – Център за психично здраве – Варна. Основната дейност на Центъра е лечение и рехабилитация на лица, зависими от наркотични вещества. Д-р Търпоманова е участвала в редица квалификационни курсове, свързани с превенция, диагностика, лечение, рехабилитация на зависими. През 2008 участва в работна група за разработване на стандарти за добра клинична практика в субституиращото поддържащо лечение на зависимостите. От 2013 г. до 2015 г. е член на „Експертен съвет по лечение на зависимости“ към МЗ и като такава участва в изготвяне на медицински стандарт „Психиатрия“.

Друга основна дейност на Център по психично здраве- Варна е превенция на агресивно и проблемно поведение в ученическа възраст. Д-р Търпоманова е ръководител на петгодишна общинска програма „Учение без напрежение“. В рамките на програмата са обхванати 16 училища на територията на град Варна, проведени са различни интервенции, обучения на психолози и преподавателски състав и т.н.

Академичната си кариера д-р Търпоманова стартира през 2012 г., когато започва работа като хоноруван преподавател по дисциплината „Социална медицина и промоция на здравето“ към Медицински колеж – Варна. През 2013 г. е назначена като асистент към УНС „Инспектор по общественото здраве и социални дейности“, през 2015 г. става главен асистент и административен асистент към същия учебно-научен сектор.

Д-р Търпоманова има дългогодишен практически опит както в областта на зависимостите, така и в областта на превенция и промоция на здраве. През 2017 г. тя участва като лектор в СДО „Ранна детска интервенция“, организирано от Медицински университет – Варна.

Обща характеристика на научно-изследователската и научно-приложната дейност на кандидата.

За участие в настоящия конкурс са приложени:

- дисертационен труд (автореферат) за присъждане на ОНС „Доктор“;
- монографичен хабилитационен труд;
- 4 образователни пособия;
- 50 пълнотекстови публикации в списания и сборници, от които 14 в чужбина;
- 11 публикувани резюмета, от които 7 в чужбина;
- 38 участия в научни форуми, от които 18 в чужбина.

В подготвените документи всички публикации са описани и приложени в пълен обем.

Публикациите на д-р Търпоманова са в научни издания като „Социална медицина“, „Здравна икономика и мениджмънт“, „Варненски медицински форум“ и др., научни издания които са престижни за нашата страна.

Д-р Цветелина Търпоманова е самостоятелен автор на 13 пълнотекстови публикации и 4 резюмета и първи автор на 16 пълнотекстови публикации и 1 резюме. Участвала е в 15 проекта, от които 2 с международно участие, като е била ръководител на повечето от тях.

Представена е справка на 9 цитирания в български сборници и списания.

Представените научни трудове и резултатите от изследователската работа по програми и проекти на д-р Цветелина Търпоманова са обособени в три научни направления:

1. Лечение и рехабилитация на лица, зависими от наркотични вещества
2. Промоция на здраве с акцент училищна възраст
3. Оптимизиране на обучението на студентите в Медицински колеж – Варна

Така представените научни трудове имат научно-приложни и методични приноси.

По първо научно направление:

1. Направено е сравнително проучване на структурите за лечение и рехабилитация на зависими лица.

2. Извършен е анализ на системата за лечение и рехабилитация на зависими лица в град Варна и е определен оптималния брой на структури и услуги на регионално ниво.

3. Адаптиран е метода на СЗО за оценка на нуждите от лечение и рехабилитация на зависимости, според националните и културални особености.

4. Изготвен е модел на мрежа от структури за лечение и рехабилитация с единен център за оценка, насочване и координация.

5. Представен е алгоритъм за необходимите лечебни и рехабилитационни услуги.

6. Участие в изготвянето на Насоки за добра клинична практика в субституиращото лечение.

7. Участие в изработването на Стандарт за лечение с опиев агонисти и агонисти-антагонисти на лица, зависими към опиоди.

8. Предложен е модел за оптимизиране на метадоновото лечение в България чрез диференциране на метадоновите програми на три подвида: лечебни, поддържащи и програми за високорискови пациенти с описани критерии за прием, цели и срок на лечението, правила, психосоциални интервенции и възможности за финансиране за всеки от трите типа програми.

По второ научно направление:

1. Изработване на насоки за добра практика за превенция и справяне с агресията в училищна възраст.
2. Изготвяне на Методическо ръководство за педагогически съветници и Пътеводител на съвременния родител.
3. Апробиране на конкретни интервенции за справяне с проблемно поведение на учениците в СОУ на територията на град Варна.
4. В рамките на практическото обучение на студентите - изработване на план-програми за здравно образование по теми и възрастови групи: за 1-4 кл., 5-8 кл. и 9-12 кл.

По трето научно направление:

1. Предложение за обучителна програма на студенти от медицински университет и медицински колеж за психосоциален съпорт в системата на средното образование.
2. Предложение за разширяване на програмата по избираемата дисциплина „Промоция на здраве в училище“ с цел подготовка на инспекторите по общественото здраве за специалисти по здравно образование в училищата.

Оценка на учебно-преподавателската дейност на кандидата.

Учебно-преподавателската дейност на д-р Търпоманова започва през 2012 г. Към момента тя води лекционния курс по дисциплината „Социална медицина и промоция на здравето“ на седем специалности от Медицински колеж – Варна. От 2015 г. води и две избираеми дисциплини на студентите от специалност „Инспектор по общественото здраве“ – „Промоция на здраве в училище“ и „Промоция на здраве на работното място“, а от 2017 г. – и една факултативна – „Организационна култура“.

Лични впечатления от кандидата

Така представените научни трудове на д-р Цветелина Търпоманова отговарят по обем, съдържание и покриват напълно изискванията на Правилника за развитието на академичния състав в МУ – Варна. Основната тематика на научните трудове на д-р Търпоманова е по проблемите на наркотичната зависимост.

В нейния дисертационен труд „Развитие на системата за лечение на зависимости – създаване и управление на структури в Община Варна“, е разгледано развитието на системата за лечение на зависимости и създаване и управление на мрежа от структури в община Варна.

В монографичният ѝ труд са описани социалните аспекти на лечението с метадон в България неговото приложение, възможности и перспективи.

В своята публикация „Зависимостта – едно пренебрегнато социалнозначимо заболяване“, д-р Цветелина Търпоманова прави анализ на зависимостта и акцентира на факта, че тя е едно пренебрегнато социално-значимо заболяване. А в друга публикация разглежда

„Връзка между психосоциалните интервенции и ефективността на програмите за лечение с агонисти и агонисти-антагонисти“.

Д-р Търпоманова работи по проблемите „Учение без напрежение и агресия“, „Ролята на фамилната среда и ценности за генериране на агресивно поведение в училищна възраст“, „Психично здраве и агресивно поведение в ученическа възраст“.

Разнообразна е и другата тематика на научните трудове – информираност на ученици от гимназиалния курс за здравословния начин на живот, проучване на двигателната активност на деца със затлъстяване, роля на общопрактикуващите лекари в профилактиката на гръбначните изкривявания при децата, употреба на хранителни добавки, изисквания към хранителни добавки, мотивираност на студентите, ниво на информираност на студенти от Медицински колеж - Варна за здравословния начин на живот.

Така представените научни трудове, макар и не всички изброени в становището, ми дават възможност да представя пред вас мнението си за прецизност, информираност, задълбоченост на научните трудове на д-р Цветелина Търпоманова.

Трудовете ѝ покриват една ниша в медицината, каквато е наркотичната зависимост, разваряват познанията ни и ще помогнат в създаването на алгоритми на поведение при тези лица, които са се отказали от „радостта на живота“.

Заклучение

Представените от д-р Цветелина Търпоманова научни трудове и придружаващите документи за участие в конкурс за избор на „Доцент“ към УС „Инспектор по обществено здраве“, Медицински колеж – Варна, дават достатъчно основания да заявя следното:

- Кандидатът отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България и на Правилника за развитие на академичния състав в Медицински университет – Варна, за заемане на академична длъжност „Доцент“.
- Предлагам на почитаемите членове на Научното жури да присъди на д-р Цветелина Търпоманова, академичната длъжност „Доцент“ в научна специалност „Социална медицина и здравен мениджмънт“, за нуждите на Катедра УС „Инспектор по обществено здраве“ към Медицински колеж – Варна.

22.01.2018г.
гр. Варна

С уважение,
Проф. д-р Димитричка Близнакова, д.м.
Директор на Медицински колеж – Варна

